

# Umělecké geny



David Fiala s rodinnými portréty

David Fiala je velkým milovníkem umění. Na počátku 90. let založil restaurátorský ateliér nesoucí rodinné jméno. Dnes má Atelier Fiala téměř dvě desítky zaměstnanců a nabízí vše od restaurování nábytku přes poradenské služby až po renovaci obrazů. Přesnost a cit pro krásu, se kterými jsem viděl restaurátory v dílně pracovat, je obdivuhodná. Mnohdy se jejich práce podobá chirurgickému zákroku, kde

sebemenší chyba může mít vážné následky. Z počátku byli restaurátoři z mé přítomnosti trochu nervózní – žádný umělec asi nemá rád, když mu někdo kouká pod ruku. Po chvíli mi už ale ochotně vysvětlovali, na čem právě pracují.

Během našeho rozhovoru došlo i na téma Fialova praděda, akademického malíře Josefa Fialu, který byl žákem profesora Hynaise na pražské akademii. Rodinné portréty,

S restaurátorem a sběratelem Davidem Fialou jsem se setkal přímo v jeho restaurátorské dílně. Okamžitě po vstupu mě uchvátila vůně dřeva a šelaku. Najednou jsem se ocitl kdesi v minulosti, kdy se vše dělalo ručně a nejlepším přítelem řemeslníka bylo rezbářské dláto a vlastní ruce.

text | Václav Štefan

foto | Atelier Fiala





Bife, 20. léta,  
ořechová kořenice

kteřé Josef Fiala kdysi vytvořil, odstartovaly sběratelskou vášně jeho pravnuka. Kromě nemnoha zděděných děl získává David Fiala ostatní plátna v aukcích, starožitnostech i od soukromých sběratelů. Do budoucna by si přál soustředit celou, stále se rozrůstající sbírku, včetně různých dobových zajímavostí, do kamenné galerie. V současnosti si je možné prohlédnout její část alespoň virtuálně na internetových stránkách Ateliéru Fiala.

**Vaše motto zní: Važme si starého nábytku, nebude! Řídíte se jím vy osobně také?** „Samozřejmě. Bez osobního zaujetí a lásky by ani toto řemeslo dělat nešlo. V okamžiku, kdy do našeho ateliéru přijde nějaký vzácný kousek k renovaci, cítím především úctu k jeho tvůrci a k přírodě, která člověku nadělila vše potřebné k jeho výrobě. Vezměte si, že před sto dvě stě a více lety měli naši předci k dispozici vše jen na přírodní bázi. Počínaje ušlechtilými masivy, jako je ořech, třešeň, ke klížení se používal kostní klič, žádná dnes běžná chemická pojidla. Na neuvěřitelně složité a precízní intarzie a inkrustace používali dýhy vzácných ovocných a orientálních dřevin, ale i například cín nebo kosti a perleť. A pravou lahůdkou je i povrchová

politura. Nejprve se používal včelí vosk, především na dřevo, později na dýhované kousky politura šelaková. Ta zcela jistě stojí za zmínku, neboť se jedná o sušené výkaly brouka lakového indického, které se opět máčí a speciálním způsobem nanáší v několika vrstvách až do lesku.“

### Jakým způsobem probíhá renovace dnes?

„Stejným jako tehdy! Používáme původní metody a i obdobný materiál. Ovšem s jeho obstaráváním je problém, především původní masiv na doplňování, vzácné dýhy a kování jsou pravou vzácností. V okamžiku, kdy zrestaurovaný kousek stojí hotový a v naprosto stejné podobě jako před mnoha lety v dílně, jsou veškeré starosti zapomenuty a já vnímám nejen energii, která z každého póru dřeva sálá, ale i hrdost na své restaurátory a jejich profesní zručnost.“

### Zůstaňme u té zručnosti, je vůbec o tuto profesi zájem a jaké jsou trendy mezi sběrateli starožitností, podléhá toto odvětví módě?

„Bohudík zatím o naši práci zájem je a díky tomu jsme zachránili již mnoho krásných kousků nábytku. Myslím, že určité módě, dá-li se to tak nazvat, podléhá i náš obor. Ještě donedávna byl velmi žádan nábytek a doplňky ve stylu biedermeier, ovšem dnes pokud nahlédnete do aukčních katalogů a nabídek renomovaných starožitností, najdete funkcionalismus



Komoda, art-deco,  
kořenice-černý šelak

a art deco. Není divu, tento zcela jistě nadčasový styl má dnes mnoho obdivovatelů. I my máme v nabídce pár opravdu velmi zajímavých kousků. Další velmi úzkou skupinu tvoří stálice starožitného trhu, jako je baroko, klasicismus, empír a další, na které se ovšem soustřeďuje zájem především movitější klientely.

### Baroko má zcela jistě důvod zachraňovat, ale kde je hranice, cena opravy versus reálná hodnota nábytku?

„Především, co je reálná hodnota? Jsou kusy – a je jich většina –, které profesně zdatně provedenou renovací na hodnotě, tedy ceně, získají. A jsou věci, kdy restaurátorské práce převýší prodejní hodnotu. Záměrně říkám prodejní, protože někdy je osobní nebo rodinná hodnota zcela převažující. Každému našemu klientovi se snažím podat přesné informace a pokud je ona hranice mezi cenou opravy a výslednou hodnotou příliš tenká, upozorním na to, a je na zvážení každého, jak dál.“

**Při restaurování mi tedy poradíte, ale co když chci zakoupit něco hezkého starožitného?** „Budu se snažit poradit vám i při nákupu a nebudu na to sám, neboť spolupracuji s architekty, kteří vám, pokud budete mít zájem, vymyslí celý interiér. Můžu vám také poradit, kolik by stála renovace nějakého kusu, který si vyberete jinde a jestli se to z pohledu restaurování vyplatí.“

**Je vůbec vhodná doba na nákup starožitnosti?** „Víte, nevím jestli jsem schopen objektivně odpovědět na tuto otázku. Jako každý jsem poněkud zatížený svojí profesí a pokud se mi naskytne možnost koupit zajímavou starožitnost, ať už obraz, nábytek, hodiny nebo i kočárek, většinou neodolám. V podstatě se ale dá říci, že hodnota starožitností stále stoupá, a myslím, že se nedá ani v budoucích letech čekat opak.“

**Zmínil jste nákup obrazu, myslíte tím obrazy vašeho praděda?** „Ano, když jsem před mnoha lety získal z pozůstalosti po otci několik rodinných



Doplňování chybějící řezby



Nanášení šelakové politury a broušení starého laku

portrétů od mého praděda, akademického malíře Josefa Fialy, rozhodl jsem se, že se pokusím shromáždit ucelenou sbírku jeho děl. Po čase se z toho stala sběratelská vášeň a dnes vlastním již okolo sta obrazů – i poměrně vzácných – od tohoto malíře. Samozřejmě pro mě mají naprosto ojedinělou hodnotu právě díky rodinným vazbám. Stále však je mnoho děl, které bych rád získal, jejich obrázky jsem umístil na našem webu a doufám, že je někdy v budoucnu získám.“

**Toto je tedy cesta mladého člověka k lásce ke starožitnostem? Přes rodinnou tradici?** „Určitě mě velmi ovlivnila rodina. Pokud od malička

nasáváte tu harmonizující atmosféru dávné doby a umu, nelze asi ani jinak. Jsem vděčný osudu, že se mohu dnes a denně potkávat s touto staromilskou atmosférou a vlastně se realizovat ve své celoživotní zálibě.



Atelier Fiala s.r.o.  
Školní 1, Praha 4 – Braník  
tel: 244 463 091  
602 385 998  
email: info@atelier-fiala.cz  
www.atelier-fiala.cz